

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

An superior Religionis. Quoad vota emissa in Religione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

vel præjudicantia gubernationi domus: ita Sanchez lib. 4. in Decalog. cap. 35. num. 69. alios citans in hoc enim Patris & Tutoris vicem subit Curator, dum Curatoris munus obit. Tutor autem datur pupillo usque ad 14. annum completum: Curator datur minori, id est, dicto anno 14. usque ad 25. item completum. Quam difficultas de Tutore, vel Curatore superveniente, videatur num. 42.

18. Quid, si sint plures Tutores, vel Curatores? Respondet cum Bon. d. 4. q. 2. p. 4. §. 7. n. 24. sine, quemlibet ex his posse: quia hæc potestas iis convenit ratione officij, nec videtur concessa dependenter à socio.

19. Sed insurgit difficultas, An Curator irritare valeat Minoris vota etiam personalia, tempore impubertatis emissa: Negandum enim inde visum fuit Suarez tom. 2. de Relig. lib. 6. de Voto, cap. 6. num. 24. & 25. quia Curator non succedit loco patris in totum, perinde ac succedit Tutor; sed solum in administratione bonorum Dico tamen cum Sanchez lib. 4. in Dec. c. 50. n. 51. probabile esse posse, quandiu est in communione: quia esto directe, & principaliter datur Curator in prædictum finem: datur tamen etiam secundo in filij personam.

20. Ex his vides patrum Tutorem, seu Curatorem valuisse Antonij vota irritare, nisi tamen votum Religionis confirmasset post pubertatem, de qua ratificatione mox. Dico (votum Religionis) nam alterum de elemosyna danda, etiam si Antonius ratificasset ante annos 25. cum fuerit reale, nec factum ex licentia patris, ut supponimus, potuisset à Curatore patruo usque ad 25. annos, ut modò diximus, irritari.

Difficultas Quarta.

An Mater, &c. Vbi, an Socer, &c.

21. Certum est ex Suarez lib. 6. de voto, cap. 6. num. 21. & passim, vivente patre, vel hoc mortuo, seu longissime agente, si tamen existimat Avus, Tutor, vel Curator filij, nihil Matrem posse circa irritationem votorum ejusdem sui filij: quia Mater nullam tunc in filium potestatem habet. Si verò omnibus illis sit filius destitutus, certe succedit Mater, & hac deficiente, Avia, poteritque vota filij in impubertate facta irritare, dum filius est impubes. Ratio non est, quia Mater tunc sit Tutrix, supponimus enim illam non esse Tutricem, licet Tutelam filij possit perere à Jure, sed est, quia de jure naturæ est, & tunc Mater, vel Avia impuberem filium, loco Patris gubernet, sitque Tutoris loco.

22. Duo hic sunt controversia. Primò. An Mater, quæ nec Tutrix, nec Curatrix sit possit, Patre, Avoque demortuis, vota filij emissa in impubertate irritare, non solum quando filius impubes, est, ut modò dixi; sed etiam postquam filius adeptus est pubertatem usque ad annum 25. dum scilicet est Minor, & non emancipatus. Ita Molina, Covar. alique apud Suarez loco citato, cap. 5. num. 1. Negat Sanchez lib. 4. in dec. cap. 30. num. 17. quia Matri, inquit, non concedendum est, nisi quod conceditur Tutori, At Tutor circa vota pupilli facta in impubertate nihil potest, ubi pupillus ab eadem egressus est. Addit Castro Palaus tom. 3. tract. 15. disp. 2. part. 7. num. 15. idemque Sanchez, hujus rei rationem esse, quia in jure §. Femina, instituitur de adoptione, Mater nullam habet potestatem neque in personam, neque in bona filij impuberis.

23. Sed certè probabile etiam judico cum Sayr. in Clavi, lib. 6. cap. 14. num. ult. Sà v. Irritatio, num. 1. posse, & ea prorsus ratione, quæ posse diximus num. 17. Curatorem. Ratio est, quia valde rationi consonum est, ut sicut Mater, aliis deficientibus, subintrat in Tutoris locum, ita etiam sic loco Curatoris: ergo eidem officia Curatoris non sunt deneganda. Ad ea, quæ contrà afferuntur, nego Matri non esse concedendum, quod conceditur Curatori: Nego, inquam, quia ejus loco ipsa succedit unde quantumvis Tutor omni privetur potestate in pu-

illum, quando hic, pubertatem acquirit, non tamen omni, privatur Mater, quia Tutor relicta tutela, non eo ipso subintrat in officium Curatoris, subintrat modo dicto Mater, Ad jura in contrarium, dic ea loqui de Matre, ut Mater est, non verò quando jure naturali in ea munera subintrat; vel loqui de rebus pertinentibus ad usum politicum, non verò spectantibus ad conscientiam. Ita Sanchez lib. 4. c. 30. n. 15. Cast. l. c. n. 7.

24. Vult item advertere discrimen non vulgare, quod num. 12. innui. Nam Pater potest irritare impuberis vota (intellige ex supradictis à num. 95. non confirmata post pubertatem) semper, etiam post longissimos filij annos, etiam post emancipationem, at Mater solum usque ad 25. annum filij non emancipati. Ratio est, quia vota impuberis propter ejus modicam discretionem censentur facta sub conditione, si Pater non contradicat, ut supra vidimus; cum ergo Pater semper talis remaneat, etiam post emancipationem, semper poterit irritare: At verò cum Mater, ut & Tutor, & Curator, irritent loco Patris, tamdiu poterunt irritare, quandiu illius loco substituntur, hoc est, Tutor usque ad annum 14. filij, Curator usque ad 25. ejusdem non emancipati.

25. Secundò. An Mater filio minori prædicto possit irritare vota realia de bonis temporalibus, vel vota præjudicantia gubernationi domus, emissa tempore pubertatis? Certe plerique cum Suarez lib. 6. de voto, cap. 5. Sanchez lib. 5. cap. 35. num. 77. neque hæc realia, neque quæcunque alia emissa in dicto pubertatis tempore, posse, quia filius pubes nullo modo est sub Matris potestate, nec quoad se, nec quoad bona sua. Sed certè probabile est cum Sayr. in clavi. lib. 9. cap. 10. num. ult. Sà v. Voti irritatio, num. 1. posse realia, vel præjudicantia; quia ex modò dictis Mater in hoc casu succedit loco Curatoris; ergo non est illi denegandum, quod ex omnibus Curatoris conceditur. Ita Suarez l. c. cap. 6. num. 21. Bonac. disp. 4. q. 2. p. 7. §. 2. n. 25. sine.

26. Ex his colligere potuisse genitricem, si non adfuisset, Curator, & filius non ratificasset, eidem filio consulere: sed, quia Curator adfuit, nihil Mater potuit pro filio.

27. Inquires obiter: Socer potestne vota irritare Generi carnis Patre, Matre, Tutore, Curatore, &c. Respondet, Socerum tunc subintrare loco Patris, atque adeò posse, docet ex N. otterico Pater Tancredi de Relig. tom. 1. disp. 16. num. 6. sed id mihi difficile est; ipse autem promittit se hoc probatum, cum de Votoaget tom. secundò, de Religione quem molitur: expectemus ergo, donec videamus probationum vires.

Velim etiam expectes solutionem illius difficultatis, An Avus, vivente Patre, votum impuberis Nepotis irritare possit: De qua re dicam, Deo favente, lib. 5. infra, c. 2. §. 6. n. 14.

Difficultas quinta.

An Superior Religionis, &c.

Quoad Vota emissa in Religione.

28. Superiores possunt suis Religiosis omnia vota nuncupata in Religione etiam non impediencia ipsorum gubernationem irritare, præter vota constituenta statum Regularem, illique annexa, & præter votum assumendi strictiorem Religionem. Ita S. Thom. 2. 2. quest. 88. art. 8. ad 3. & 4. Layman. lib. 4. tract. 4. cap. 7. num. 6. Bonac. d. 4. q. 2. p. 7. §. 2. num. 26. alique apud ipsos, Ratio dicti est, quia assumpto eo modo vivendi, & obediendi in Religione, conveniens fuit, ut subditorum voluntas in totum à Superiore regeretur. Ratio exceptionis primæ est, quia quæ statum Religiosum constituunt, sunt fundamentum talis potestatis in Prælato: ergo si hæc irritari possent, ipsum fundamentum potestatis se ipsum everteret, quod est impossibile: cum Superior potestatem non habeat, suam potestatem, & ea quæ potestati adherent, destruendi, Ratio denique secundæ exceptionis est, quia in hoc subditi ex sacris Canonibus c. licet, de

Regularibus, sui iuris sunt, nec à Superioribus impediuntur. Petes, vota facta tempore, quo quis est Religio-
sus, implenda, quando non est amplius subiectus, v.g.
quod erit creatus Episcopus, possuntne superiores
impedire? Respondeo, de hoc dicitur *infra*, cum de servo-
rum, et de quibusque votis.

39. Nominem autem Superioris hac in re veniunt.
Primo Summus Pontifex. Ita Valent. 2. d. 6. quæst. 6. p. 6.
Secundo, quilibet enim Religiosus, per votum obedi-
entiae, quod est capiti omnium Religiosorum subji-
ctum, quodammodo potestatem dispensationis
habet. Unde videtur Pontificem posse quidem dispensare
in votis non Religiosorum, non verò directe in
Religiosis: quia potestas irritandi ortum habet ab obedi-
entia: quod non omnes Fideles emittunt: at facul-
tas dispensandi consequitur ad potestatem jurisdictionis
potestatis, cui omnes iidem Fideles subijciuntur. Dixi
quidem, propter illud quod docui §. 3. n. 2.

30. Secundo, Generalis, Provincialis, Prior seu
Receptor hoc est, Superior localis, & quicumque habet
absolutum regimen Conventus: hi enim jurisdictionem
habent sufficientem in subditis.

31. Tertio, Abbatissæ in valde probabili opinione.
Ita Sanch. l. c. 33. n. 19. Suar. l. c. fin. subditæ enim imi-
tatur votum obedientiæ Abbatissæ, sicuti Subditi Præla-
tis: quod quid sentiant Azor. p. 1. lib. 1. c. 17. q. 3. Castr. l. 1.
c. 17. qui solum Abbatissæ concedunt posse irritare vo-
tum præjudicantia gubernationi domus.

32. Nominem autem subditorum veniunt. Primo, di-
recti, profecti solemniter. Secundo, ij, qui vota biennij
emittunt in Soc. Jesu Suar. l. 6. de voto, c. 7. n. 20. Sanch.
l. 4. in Dec. c. 33. n. 24. quia hi sunt verè Religiosi, atque
ex parte sua omnino Superioribus subiecti. Id autem in-
terdixit de votis factis in Societate, nam de factis in sæ-
culo, non ita ut n. 6. diximus.

33. Non verò veniunt, Primo Novitij. Sic Suar.
Sanch. aliique apud Castr. l. c. 10. quia nondum votum
obediendi Religioni emisissent, quamvis particularia
quædamque vota emisissent. Neque obstat Novitios in
familiaribus reputari Religiosos, ut diximus *supra*, lib. 2.
cap. 1. nam tales reputantur, ob privilegia, ad potestas
irritandi, de qua hic agimus, fundatæ in potestate do-
minativa, quæ Superioribus competitratione voti obe-
dientiæ Religioz, à subditis emissæ.

34. Secundo, nec Religiosi creati Episcopi, sic Ca-
str. Pal. *ibid.* c. 3. n. 7. Tertio, nec dimissi perfectè in sæ-
culum; quia sic Prælati Regularium jam amplius non
esse subditi supponuntur. Hinc vota facta à Religioso
tempore, quo Religiosus est; non possunt irritari tem-
pore, quo exemptus fiat à talis Superioris subjectione;
non enim non remanet Superior respectu illius. Non ita
in Patre respectu filij; quia is remanet semper Pater, ut
supra vidimus.

35. Una superest difficultas: Quid enim dicendum
si de licentia, vel tacita, vel expressa Superioris factum
sit votum? Respondeo tribus dictis, quæ proportiona-
liter sunt communia Patri respectu filij, & omnibus, qui
irritare vota aliquorum possunt. Dico primò: Si Gene-
ralis dederit alicui votandi licentiam, non potest deinde
illud votum irritare Provincialis, & Superior localis; Si
dederit Provincialis, vel dictus Generalis, nec item po-
test localis Superior. Ita Suar. l. 6. de voto, c. 8. n. 1. Sanch.
l. 4. in Dec. c. 37. n. 2. Ratio est manifesta, quia Superiore
majore contentiente, non valet minor Superior valide
contradicere. Quod si licentiam concesserit Superior
æqualis, etiam cum promissione eam non revocandi, po-
test æqualis, successor: v. g. dedit licentiam Pro-
vincialis, potest Successor Provincialis; dedit Receptor,
potest Receptor, qui succedit. Ratio est, quia successor
numquam amittit suum jus.

36. Dico secundò, idem Superior, qui dedit vove-
di licentiam, vel promissit non revocaturum, irritare
quidem valide adhuc potest; ita idem: sed nisi causa ex-
cuset, peccabit eo pacto, quo mox n. 37. & 38. dicemus.
Ratio est, quia per illam licentiam, vel promissionem non

se abdicavit, immò nec abdicare se potuit sua potestate;
& ex alia parte, cum id sit saltem contra fidelitatem, ali-
qua ex culpa, quam tamen non potest rationabilis cau-
sa non excusare.

37. Dico tertio. Irritare, vel irritationem petere
contra promissionem datam de non irritando, non videri
nisi peccatum veniale. Ita Castr. *irrit.* l. 5. d. 2. p. 3. §. 2. n. 9.
(esto communior Sententia doceat ex se esse mortale. Ita
Cajet. Arag. Laym. Sanch. aliique apud Castr. l. c. n. 8.) Ra-
tio est, quia tota qualitas hujus culpæ consistit in infide-
litate, & quadam levitate, seu inconstantia, quæ concess-
io promissa sine causa revocetur: at infidelitas, & in-
constantia, nisi aliud grave addatur contra Justitiam, vel
Religionem, non obligat ad mortale: ergo, & c. Fateor
tore ex genere suo mortale, si id Superior cum juramen-
to promississet: sed certè id non esset mirum, quia tunc
aderetur perjurium contra Religionem.

38. Dixi (contra promissionem) nam si Superior
solum licentiam dedisset nullam addendo promissionem,
peccatum non committeret illam revocando, atque adeò
votum irritando. Sic Castro Pal. *ibid.* num. 4. quia licentia
absolutè concessa semper intelligitur sine præjudicio ju-
ris proprii, & quando minus potest ledere propriam po-
testatem.

39. Ex dictis habes casum nostrum, hic non habere
locum; quia Vota Antonij, de quibus est disputatio,
non fuerit emissæ tempore Religionis, sed in sæculo.

Quoad Vota emissæ ante subjectionem.

40. Dico primò. Vota facta in sæculo, vel in Novi-
tatu, uno verbo, ante ingressum Religionis, atque
adeo ante subjectionem (sed non ætate pupillari, de his
enim mox) nequeunt irritari à Superiore. Sic Castr. l. 3.
rr. 15 d. 3. p. 3. §. 5. n. 1. Ratio est, quia non fuerunt facta
sub conditione beneplaciti superioris. Hæc igitur vota
extinguntur quidem ipsius professionis vi, & suspendun-
tur per vota biennij, Societatis Jesu, ut nuper diximus,
non verò à superiore irritari valent. Illud adde, quòd si
ejusmodi vota nec extinguerentur, nec suspenderentur
modo dicto, adhuc possent suspendi à superiore ea, quæ
ipsum gubernationi nocerent; Ita *ibid.* quia per potesta-
tem, quam acquirit vi voti obedientiæ, potest omnia
præjudicantia bono regimini propellere.

41. Dico secundò. Vota facta ante Religionem à
pupillo ita potest Superior irritare, sicut potuisset Pater,
vel Tutor, vel Curator, Ratio est, quam breviter innuit
Lessius lib. 2. cap. 30. d. 15. n. 93. his verbis: Si Novitius in
sæculo, vel in Novitatu emisit vota in ea ætate, in qua Pa-
ter, Tutor, vel Curator potuisset ea irritare eadem poterunt
etiam à Prælato Religionis irritari, cum in illorum potestatem
succedat, ut Sanchez, lib. 9. de matr. d. 4. n. 4. notat.

32. Petes: Si pupillus carens Patre, Tutore, Cura-
tore Matre, & c. voveat, & deinde detur ei à judice, Tu-
tor, vel Curator, possintne hi vi autoritatis superven-
ientis irritare ejusmodi pupilli vota ante subjectionem
facta? Nam si possunt, confirmatur nostra doctrina, quòd
possint etiam superiores. Respondeo, Non posse docet
Castro Palas, quia tale votum non fuit emissum tempo-
re subjectionis. Sed profectò mihi hoc difficile videtur;
censeo enim posse. Ita *ibid.* in 2. ed. quia ea vota semper
supponuntur facta cum minori discretionem, atque adeò
esse irritabilia: unde ex juris interpretatione censentur
fuisse emissæ sub conditione beneplaciti Patris, vel ejus
locum tenentis, si quando existeret: bene igitur ex hoc
confirmatur nostra doctrina, cum Superior loco illorum
succedat. At idem sit in servis, & uxore, dicam n. 52.

43. Ex dictis habes, superiorem Societatis Antonij
providere potuisse, ejus vota facta, dum in sæculo im-
pubes versaretur, irritando; sed quia non irritavit, alia
via querenda est.

De Servorum, & Conjugatorum Votis.

42. Ut hac occasione tota materia de irritatione
Votum agitur, digrediamur tantisper ab Antonio,
& servorum, conjugatorumque vota consideremus.

Vota